

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/79/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7108011340
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zoltán Szalay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7108011340.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zoltána Szalaya a sudcov JUDr. Mareka Dudíka a JUDr. Evžena Kelija, na verejnom zasadnutí konanom dňa 8. septembra 2016, v trestnej veci obžalovaného Z. O., pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T/65/2008 zo dňa 30. 6. 2016 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného Z. O..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T/65/2008 zo dňa 30. 6. 2016 bol obžalovanému Z. O. uložený za obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. vo viacčinnom súbehu so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. a za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., v ktorom výrok o vine rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T/65/2008 zo dňa 23. 4. 2009 ostal nedotknutý, podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. c/, § 37 písm. f), písm. h) a písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) rokov nepodmienečne, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení podal odvolanie obžalovaný čo do výroku o treste, ktoré aj prostredníctvom svojho obhajcu odôvodnil. Dôvody odvolania sú v podstate totožné s dôvodmi, ktoré uviedol v odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T/65/2008 zo dňa 15. 3. 2016.

V odvolaní okresnému súdu vytýkal, že pri určení výmery trestu nezohľadnil všetky okolnosti, ktoré mohli závažným spôsobom ovplyvniť výšku nepodmienečného trestu odňatia slobody. Predovšetkým obžalovaný sa dobrovoľne priznal, uznal vinu v bode 1/, pričom už v priebehu prípravného konania, ako aj na hlavnom pojednávaní prejavil ľútosť nad svojim činom a spochybňovanie jeho úprimnosti podľa odvolateľa nepovažuje za správne. Súd pri výmere trestu mimo v rozsudku citovanej poľahčujúcej okolnosti mal prihliadnuť i k ďalším poľahčujúcim okolnostiam uvedeným v § 36 písm. h), písm. l) a písm. n). Pokiaľ takto okresný súd nerozhodol, porušil zásady spravodlivého procesu. Zároveň okresný súd mal uvažovať aj o mimoriadnom znížení trestu v zmysle § 39 ods. 1 alebo ods. 2 písm. c) Tr. zák. V ďalšom odvolateľ popisuje rozpory vo výpovediach jednotlivých svedkov a poukazuje aj na výsledky znaleckého dokazovania z odboru zdravotníctva a farmácie - odvetvia psychiatrie, na výpoveď znalca MUDr. B. J., ako aj znalkyne PhDr. V. W., z ktorých vyplýva, že bola znížená ovládacia a rozpoznávacía schopnosť obžalovaného, zároveň na konanie obžalovaného malo vplyv aj prostredie, v akom sa nachádzal. V ďalšom poukazuje na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR a ČR pri posudzovaní primeranosti trestu a na iné v tomto období prejednávané trestné veci s oveľa závažnejšími následkami, kedy obžalovanému boli uložené neúmerne nízke tresty.

Navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vo veci rozhodol tak, že obžalovanému uloží primeraný trest v nižšej výmere.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí krajského súdu konanom o odvolaní obžalovaného len zopakoval dôvody uvedené v jeho písomnom podaní zo dňa 20. 7. 2016.

Krajský súd, ako súd odvolací, na podklade podaného odvolania preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr.por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku vo výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Po preskúmaní veci krajský súd opätovne zdôrazňuje, že okresný súd vo veci rozhodol správne, keď reagujúc na nález Ústavného súdu SR zo dňa 28. 11. 2012, sp. zn. PL. ÚS 103/2011 ohľadne tzv. „asperačnej zásady“ na žiadosť obžalovaného povolil obnovu konania v trestnej veci Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T/65/2008 u odsúdeného Z. O., zrušil výrok o úhrnnom treste odňatia slobody uložený Z. O. rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T/65/2008 zo dňa 23. 4. 2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To/60/2009 zo dňa 8. 10. 2009. Zároveň obvineného Z. O. vzal do väzby.

Na základe tohto právoplatného uznesenia okresný súd na hlavnom pojednávaní dňa 15. 3. 2016 prejednal túto trestnú vec len vo vzťahu k výroku u uložení úhrnného trestu a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Tento rozsudok však bol uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27. mája 2016, sp. zn. 6To/44/2016 zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu z dôvodu procesných pochybení vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. a pre chýbajúci výrok o zaradení obžalovaného pre účely výkonu trestu odňatia slobody do príslušného ústavu na výkon trestu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Už v tomto uznesení krajský súd procesným stranám vyslovil názor o aplikácii ustanovenia § 39 Tr. zák., t.j. ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody. Zároveň dáva do pozornosti obhajobe závery vyslovené v uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 24. 3. 2011, sp. zn. 5Tdo/13/2011.

V súhrne teda možno konštatovať, že argumentácia obhajoby vo vzťahu k napadnutému rozsudku bola predmetom preskúmania, pričom na tieto argumenty bolo reagované a vysvetlené, prečo ich nebolo možné prijať a v zmysle návrhu obhajoby rozhodnúť.

Vo všeobecnosti, ale aj - ad concretum - treba uviesť, že obžalovaný odvolanie založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby (vo vzťahu k výroku o treste) použitých v konaní tak pred súdom prvého stupňa, ako aj v predchádzajúcom odvolacom konaní. Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama o sebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa, v konkrétnom prípade vo vzťahu k výroku o treste, ktorý výrok podľa odvolacieho súdu zodpovedá stavu veci a zákonu a je primerane prísny.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatelmi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti, pričom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni aj v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňať. Záver súdov o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade

s ochranou, ktorú uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatelov trestných činov.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia).

Podľa § 34 ods. 2, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Súd prvého stupňa z dôkazov, ktoré vykonal a na ktoré aj odvolací súd poukazuje, si vytvoril dostatočný skutkový podklad pre záver o tom, že v prípade obžalovaného Z. O. bude účel trestu naplnený uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 25 rokov, ktorý trest je zo zákona nepodmienečný.

Podľa názoru odvolacieho súdu jeho výška bola primeraná, zákonu zodpovedajúca tak z hľadiska individuálnej, ako i generálnej prevencie.

Samotná skutočnosť, že obžalovanému trest nebol uložený s použitím tzv. „asperačnej zásady“, ešte automaticky sama o sebe neznamená povinnosť súdu znížiť pôvodne uložený trest odňatia slobody za predpokladu, že okresný súd správne nezistil dôvod použitia ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody. Navyiac však zdôrazňuje, že podľa ustanovenia § 145 ods. 2 Tr. zák., obžalovanému za tento trestný čin hrozil trest odňatia slobody na 20 až 25 rokov, ale aj trest odňatia slobody na doživotie. Takže možno konštatovať, že mu nebol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v maximálnej možnej výmere.

Žiada sa pripomenúť, že otázka primeranosti trestu bola prezentovaná zo strany obžalovaného aj v dovolacom konaní na Najvyššom súde SR, ktorý, ako už bolo uvedené, jeho dovolanie uznesením zo dňa 24. 3. 2011, sp. zn. 5Tdo/13/2011 odmietol s tým, že v odôvodnení svojho rozhodnutia v podstate poukazuje na správnosť pôvodných rozhodnutí okresného i následne krajského súdu. Aj v ostatnom rozhodnutí už krajský súd citoval z tohto rozhodnutia najvyššieho súdu, z ktorého vyplýva konštatácia, že rozhodnutím najmä súdu prvého stupňa (Okresný súd Košice I) došlo k porušeniu zákona v prospech obžalovaného Z. O..

Súhrnom teda možno opätovne len zdôrazniť, že uložený trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov je trestom zákonným, a preto tu nebol zákonný dôvod na zmenu tohto rozsudku v prospech obžalovaného, t.j. v intenciách ním podaného odvolania.

Zaradenie obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia taktiež zodpovedá Trestnému zákonu (§ 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák.).

Z týchto dôvodov preto krajský súd nevyhovel odvolaniu obžalovaného a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.